

Село в селі: чому населення Копища збільшується без комунікацій, газу й інтернет-покриття

До реформи децентралізації невелике село Копище входило до складу Ремчицької сільської ради, яку вважали однією з найбагатших у Сарненському районі. Після місцевих виборів 2020 року Копище приєдналося до Сарненської територіальної громади, а сільські ради почали реорганізовувати. Тому й основні послуги передали в управління громади. Копище через зручну комунікацію «прив'язане» до села Тріскині. А вже в тамтешньому ліцеї навчаються до 40 місцевих дітей. Учні підвозить шкільний автобус, і це єдине транспортне сполучення з селом. Також дехто з місцевих жителів має в сусідніх Тріскинях роботу. Туди ж їздять і сплачувати комунальні послуги у поштовому відділенні. У свою чергу тріскинці мають у Копищі паї. Знайти постійний підріботок у селі люди не можуть, тому часто їздять на заробітки. Однак населення тут збільшується. Активно будують нові приватні будинки. «Сарненські новини» дізнавалися, чому люди залишаються жити в селі без газу, інтернету й що змінилося для жителів після приєднання до Сарненської громади.

«Усім кажу - жити в селі краще»

Валентина Бриж переїхала у Копище з Тріскинь понад 20 років тому. Має п'ятеро дітей: чотири сини й дочку. Чоловік працює кочегаром у тих же Тріскинях. За переказами старожилки Євгенії Хільчишиної, жінка розповідає, що раніше люди ховали балки чи колоди в лісі, адже їм забороняли будувати власні помешкання в Копищі. Сама ж пані Євгенія сховалася в селі Тріскині, коли всю її родину депортували в Сибір:

Дорога до Копища

Перше, що потрібно пам'ятати, їдучи в цей населений пункт, - жоден навігатор не допоможе. Якщо ви не місцевий житель, єдиним орієнтиром залишаються підказки подорожніх на кшталт: «Перед Тріскинями поверніть наліво». І краще скористатися такою порадою, адже супутникові дані реальної

що жодної постійної роботи в селі ніколи не мав, як і більшість односельців:

- Тільки на сезонних роботах тут працюємо. Як посівна або гриби починаються, тоді можна заробити. Ще вулики тримають люди, господарство, Пилорама є, але вона ніколи особливо не працювала. Також раніше можна було в Москву їздити, а зараз багато дозволів туди

дороги не покажуть. Від зручного асфальтованого тріскинського напрямку до Копища веде подекуди залатане дорожнє полотно. В цілому - не найгірший варіант. Жодного в'їзного дорожнього знака село не має. Тому дізнатися, що ви вже в потрібному місці, можна лише з вигукми місцевих «Так, це Копище» і за типовою ґрунтовою дорогою. Село має протяжність більше трьох кілометрів. Проживають у ньому майже 140 людей. Тут є дві центральні вулиці. Самі ж будинки дуже розкинуті, а основну площу його займають поля.

Новобудова корінного копищанина

Віталій Івашин народився та проживає в Копищі. Уже 10 років будує тут своє нове житло. Єдине, що заважає завершити процес швидко, - нестача грошей. Чоловік каже,

потрібно: віза, договори на працю. Я особисто їхав на заробітки в Київ, але через коронавірус теж поки цей варіант відпадає.

Попри недостатність прямих перспектив, Віталій каже, що Копище щороку все більше розбудовується: - Раніше тут лише пенсіонери жили. А тепер багато молоді починає будуватись, як і я. От, напри-

Віталій ІВАШИН будує своє майбутнє.

Валентина БРИЖ любить своє село.

клад, у Тріскинях уже місця немає, то люди в Копище їдуть. Але нові плани ніхто не видає. Викуповують старі будинки. Зараз для жителів є дві основні проблеми: відсутність газу й інтернету. Всі, хто хотів собі Wi-Fi, заплатили по 700 гривень. Мали ще до Нового року прокласти кабель, але ще й досі чекаємо. В мене дитина не може відкрити навіть Viber, щоб отримати завдання від учителя. А газу, як і інтернету, в нас ніколи й не було.

Проблему з інтернет-покриттям у Копищі «Сарненські новини» висвітлювали ще в серпні 2020 року. Тоді директор Тріскинської ЗОШ Валентина Бриж наголошувала на кричущій проблемі з дистанційним навчанням учнів. Діти шукали покриття на межі двох сіл і так отримували завдання через Viber. Місцеві жителі розповідають, що перед виборами їм обіцяли прокласти кабель під землею від Тріскинь. А вже РЕМ забороняв використовувати

для цього електроопори. Проте з невідомих причин роботи зтягнулись і залишається сподіватись, що інтернет прокладуть навесні.

- Попри такі ось мінуси, дуже добре, що село в нас тихе. Немає злочинності чи криміналу. Й люди добрі. А після приєднання до Сарненської громади для мене особисто є невелике покращання. Їздив записувати дитину в Сарни, то в РАЦСі здав усю документацію в одному місці. Але, знову ж таки, розповідали, що будуватимуть дороги, але поки що результату немає. Тому важко сказати - краще нам стало чи гірше в Сарненській громаді. Час покаже, - підсумовує Василь Івашин.

- А нам хоч не забороняють будувати житло, але, фактично, фінансової можливості немає. Хоча всім кажу - жити в селі краще, ніж у місті. В нас тут і солов'ї співають, і красивиці гарні. Погано, звичайно, що роботи немає і добротися до райцентру непросто. Йдемо два кілометри до траси, щоправда, шкільний автобус по селі пустили в листопаді. Депутат Людмила Мариніна цьому дуже посприяла. А раніше возили дітей на конях. Але, знову ж таки, цей новий автобус проїхав свій маршрут і його відправили в Здолбунів на техогляд. Коли повернуть назад - нам не повідомляють, тож зараз курсує старий. Тепер ще чекаємо, поки інтернет проведуть. У мене троє дітей навчаються у школі, тож мусила бігати вулицями, шукати покриття, щоб завдання відкрити.

Попри те, що немає інтернету, газу та транспортного сполучення, пані Валентина про життя в місті навіть і не думає. Каже, що є власна земля й вона всім забезпечує:

- Ось розповіла про такі основні проблеми, але повторюю: мені тут подобається. Жила б у місті, то потрібно або мати роботу, яка б покривала всі потреби, або думати, де тримати поросля. А так маємо господарство, городи, з того й живемо. Звичайно, мандарини тут не ростуть, але продаю якусь частину молока й купую все, що не можу виростити. Хоча таких, хто хоче тримати господарство, щороку меншає. Добре, що село потроху розбудовується, тому повторюся: тут добре жити.

Хороший урожай картоплі готують узимку

Олександр ГЕРАСИМЧУК готується до весни.

Олександр Герасимчук проживає в Тріскинях, але в Копиці має 38 соток паю. Разом із дядьком Сергієм Герасимчуком готують поле до весняної посадки картоплі - розкидають натуральне добриво. Кажуть, що без гною хорошого урожаю не буде. Тим більше, вичистити хлів ніколи не завадять:

- Господарство одне на одному зав'язане. Масш корову, значить мусиш уже вирощувати картоплю, яку відразу гноєм удобрюєш. А коли є надлишок городини, то вже й поросля можна кормити. Щоб обробити поле, потрібен кінь, а йому сіно. А кури вже тримаєш само собою, - розмірковує Сергій Герасимчук.

«Кажуть, мовляв, люди в селі мають усе своє... Ніхто ж не рахує, скільки це коштує»

Побачивши кореспондентів, Наталія Жупило сподівалась, що приїхали встановлювати інтернет у Копиці. Проте, дізнавшись справжню причину, не розгубилась:

- У нас кожен житель чекає цього інтернету. Село розвивається. Вже багато молодих людей тут живуть, а елементарного немає. Це катастрофічна проблема. На те приєднання до інтернету в Тріскинях деякі жителі заплатили 700 грн, щоб викопати траншею, аби прокласти кабель. Думали, що до виборів усе встигнемо. Голова громади Руслан Серпенінов сказав, що

за можливості гроші нам повернуть, і зараз вже надіємось, що хоч весною нарешті буде інтернет. Або, знову ж таки, в селі є два трансформатори. Один працює нормально, а другий... Тільки вітер трошки дунув - уже виключається. Бувають випадки, коли три дні світла людям не включають. Невже не можна такі елементарні речі виправити?

Пані Наталія також не задоволена створенням Сарненської громади. Жінка каже, що через об'єднання стало більше бюрократії:

приклад. Діти у школі не харчуються - потрібно здати довідку. Приходжу в раду, звідти відправляють в Управління соцзахисту, там кажуть: «Ми ще не підпорядковані громаді, їдьте туди». Результат - повернулась додому ні з чим. Навіть елементарне роз'яснення закону ніхто

всі на електриці. Але нам кажуть, мовляв, люди в селі мають усе своє. Ну це смішно. Ми вкладаємо величезні гроші, щоб виростити елементарну картоплю. А свиня теж пісок не їсть. За комбайн платити треба. Ніхто ж не рахує, скільки це коштує.

Перша хата від села Яринівка

Валерій ВОЛОШУК господарює.

- Перед оцим об'єднанням проводили опитування жителів. Але це все ж було для галочки, формально. По суті ніхто не пояснив, що це за громада буде. Наведу простий

не надасть. Раніше в сільраду прийдеш, то тобі розкажуть, що конкретно для

села змінилось, а зараз нікому нічого не зрозуміло. То для чого створювати те, що погано працює?

Хоч у селі немає газу, проте проблема високих тарифів торкнулась навіть Копища. Адже ціни на електроенергію вирости майже вдвічі.

- Виходили люди на ці протести в основному за газ. Однак за світло ніхто нічого не каже. В Копиці газу немає,

Валерій Волошук усе життя прожив у Копиці на власному обійсті. Його будинок розташований останнім. Однак чоловік так не вважає:

- Якщо їхати від Тріскинь, то моя хата остання в Копиці, а якщо від Яринівки - перша. Тому головне вибрати правильну сторону для порівняння. Але краще в Яринівку цією дорогою не їхати. Там можна тільки загрузнути.

Пан Валерій каже, що візуально Копище - звичайне село. Таких в Україні тисячі. Але, поспілкувавшись із людьми, можна кожне село вважати особливим.

Вадим НОВАК.
Фото Василя СОСЮКА.

Наталія ЖУПИЛО скаржиться на високі тарифи.

